

Utvalg: Utvalg for oppvekst og kultur
Møtested: F.salen
Dato: 25.01.2017
Tidspunkt: 09:30

Eventuelt forfall må meldes Servicekontoret snarest på tlf. 75 68 20 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Vedlegg	Arkivsaksnr
	Saker til behandling		
PS 1/17	Innsparingstiltak kultur	Eget hefte	2016/429
PS 2/17	Omlegging av tilskuddsordningen for Den kulturelle spaserstokken	1-5	2014/636
PS 3/17	Barnefattigdomsmidler 2017 - Prioritering av søknader		2017/69
PS 4/17	Utarbeidelse av kulturminneplan for Saltdal kommune	Eget hefte	2011/802
PS 5/17	Oppfølging av vedtak bosetting 2017		2008/1318
PS 6/17	Ungdataundersøkelse i Saltdal kommune 2017		2017/72

Rognan, 18.01.17

Bengt Arne Sundsfjord
Leder

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	1/17	25.01.2017
Kommunestyre		08.02.2017

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Innsparingstiltak kultur

Foreliggende dokumenter:

- Økonomiplan 2016-2019
- Forpliktende plan
- Utredning innsparingstiltak kultur 2016 (Prosess 745)

Sakens bakgrunn

I henhold til gjeldende Økonomiplan og forpliktende plan har virksomhetsområdet kultur et innsparingstiltak ved en varig reduksjon av budsjettet på 745.000 kr. Dette tilsvarer ca. 10 % av virksomheten. Kulturbudsjettet utgjør ca. 2,4 % av kommunens budsjett.

I vedlagte utredning beskrives virksomhetsrådets oppgaver og oppbygging, for å gi et bakteppe til de forslag til nedskjæringer som gjøres for å imøtekomme kravet om reduksjon av kulturbudsjettet.

Vurdering

Med et så omfattende kutt som 10 % av virksomhetens budsjett har det vært nødvendig å gjennomføre en prosess som involverer de ansatte. Det bør også nevnes at dette kom i ei tid med permisjoner, sykemeldinger og vikariat. Samhandlingsområdet fikk ny kommunalleder 1.januar 2016 som også var fungerende virksomhetsleder for kultur fram til 1.september.

Arbeidet har av de ansatte fra første dag vært møtt med kommunens verdier, - imøtekommende, løsningsfokusert og ansvarlig, og de skal berømmes for den konstruktive måten de har jobbet på.

Fagforeningene har hele tiden vært informert om prosessen. De har også deltatt på møte med de ansatte i slutten av september. Etter at virksomhetsområdet hadde jobbet fram et forslag på hvordan kuttet skal tas inn ble fagforeningene invitert til nytt møte i januar. Deretter ble utredningen sendt til ungdomsrådet, idrettsrådet og fagforeningene til orientering og med mulighet for uttalelse. Eldrerådet har ikke hatt møte i tiden saken har vært til uttalelse og har dermed ikke kommet med noen tilbakemelding.

Etter at saken er politisk behandlet vil det hele konkretiseres gjennom en virksomhetsplan for 2017 som legges fram i Utvalget for oppvekst og kultur i 29. mars.

Virksomhetsområde kultur jobber mye opp mot lag og foreninger, og det var derfor naturlig og nødvendig å trekke dem med i prosessen. Det ble utformet et spørreskjema som ble sendt ut til lederne i alle foreninger/lag som er registrert hos Frivilligsentralen. Tilbakemeldingene er referert i eget kapittel i utredningen.

Den vedlagte utredningen omhandler kulturpolitikk, og lovverk som er styrende for virksomhetsområdet. Det er også en beskrivelse av dagens organisering, oppgaver og aktiviteter.

Forslaget til realisering av innsparing foreslås ved at kr 650.000 tas inn ved en kombinasjon av reduksjon i driftsmidler på ulike ansvarsområder og reduksjon av årsverk i virksomhetsområdet:

Biblioteket	35 000 kr
Barn og unge, - ekskursjoner	25 000 kr
Røkland ungdomsklubb	40 000 kr
Distriktsmusiker, kulturskolen,	100 000 kr
Reduksjon i årsverk	450 000 kr
Totalt:	650 000 kr

Biblioteket gjør en innstramming på flere budsjettposter, men det kan i løpet av økonomiplanperioden også bli nødvendig å gjøre ytterligere kutt.

Ekskursjoner: Dette har i hovedsak vært knyttet til en årlig alpintur til Tärnaby, - et svært attraktivt, men relativt kostbart tilbud for ungdom i alderen 13- 18 år. Det jobbes med å lage billigere opplegg, og det er fortsatt 50.000 kr igjen til ekskursjoner.

Røkland ungdomsklubb stenges. Det har pga. personalsituasjonen ikke vært drift av denne ungdoms-klubben høsten 2016, og tilbudet har i denne perioden heller ikke vært etterspurt. Noen ungdommer fra Røkland kommer til Rognan, og det skal jobbes ekstra med å invitere og involvere flere.

Distriktsmusikerstillingen på 27 % er en spleis mellom Nordland fylkeskommune og Saltdal kommune, der fylket betaler for 17 % av stillingen dog ikke pensjonsutgiftene eller kveldstillegg, kjøring, diett osv. Kommunens reelle utgifter er derfor 100.000 kr. Dette er en stilling som utøvende musiker, og det er et krav fra Nfk at den må være minst 27 %. Distriktsmusikerstillingen er den av kulturskolens aktivitet som minst berører elevene og kulturskolens kjernevirksomhet.

Årsverk:

For å oppnå nødvendig nedtrekk må et årsverk fjernes (i beregningen er det tatt utgangspunkt i ei årslønn 420.000). Dette anser vi som svært vanskelig, men har kommet fram til at reduksjon av 80 % er realistisk.

Dette gjøres ved å redusere fritidsleder- og konsulentstillingen med hver sine 40 %. Med bakgrunn i at det i dag er 200 % stilling vakant (kulturkonsulent og fritidsleder), og at 30 % av koordinator for SAMMEN skal dekkes av kultur vil det med et nedtrekk på 80 % være 90 % som står til disposisjon til arbeid innen kombinasjonen kulturkonsulent/fritidsleder.

Det er ingen faste ansatte i konsulent- eller fritidslederstillingen i dag. Ved inngangen til 2017 er konsulentstillingen vakant, mens fritidslederen har vikar i 50 % fram til 1/8- 17.

På grunn av permisjoner og vikariat i flere stillinger beholdes dagens bemanning fram til 1/8, mens det i løpet av senvinteren arbeides med innholdet i – og utlysning av en ny konsulentstilling i inntil 90 % som hovedsakelig skal jobbe med kulturvern og barne- og ungdomsarbeid. Det bør nevnes at flere tidligere oppgaver for kulturkonsulenten i løpet av de siste årene med sykemeldinger og permisjoner delvis er overtatt av andre innen virksomhetsområdet.

Reduksjonen i størrelsen på kulturkonsulentstillingen vil være mulig ved å legge vekk noen av de tidligere arbeidsoppgaver som har vært knyttet til stillingen:

- ikke gi ut Saltdalsbok og kalender,
- kinodriften ivaretas av koordinatoren for SAMMEN(se nedenfor),
- fotoarkivet er i ferd med å overleveres til Arkiv i Nordland
- behandlingen av kulturmidler er overtatt av idretts-/ barne- og ungdomskonsulent.

Saltdalsboka og kalenderen er noe befolkningen i Saltdal har et sterkt forhold til. Første boka kom ut i 1980, og det er til sammen gitt ut 25 bøker inkl. årets utgave «Vensmoen 100 år i samfunnets tjeneste». Hovedsakelig har redaktøransvaret vært utført av kulturkonsulenten. Omfanget av arbeidet er ikke tydelig kartlagt, men det har tidligere blitt estimert til ca. 3 måneder. I tillegg kommer arbeid knyttet til salg.

I andre kommuner er det historielag, eller egen årbokkomité som står for hele produksjonen, og man ser for seg en slik løsning også i Saltdal. Økonomisk er boken et 0-prosjekt dersom man ser produksjonskostnader (inkl. arbeidstiden) opp mot salgsinntekter.

Utover arbeid med barn – og unge i nært samarbeid med de øvrige avdelingene (se nedenfor) skal den nye kulturkonsulentstillingen jobbe med oppgaver knyttet opp mot kulturvern, blant annet med utgangspunkt i at det i løpet av 2017/18 skal utarbeides en Kulturminneplan som vil ha en handlingsplan som må følges opp.

Barn og unge er en fellesnevner for hele virksomhetsområdet, men spesielt fokus på barne- og ungdomsarbeidet har idretts-/ barne- og ungdomskonsulent i 100 %, klubbarbeiderne i junior – og ungdomsklubben som utgjør til sammen 105 % inkludert ferieklubb, basecamp, friluftsskole, UKM, alpintur m.m. I avgjørelsen om videreføring av prosjektet SAMMEN ble det vedtatt at virksomhetsområdet kultur skal stå for finansieringen av 30 % av koordinator-stillingen mot at prosjektet fortsatt skal ha en tett tilknytning til kultur og fortsette å utføre oppgaver knyttet til kinodrift i samarbeid med Bygdekinoen, UKM, Utstyrssentralen og musikkbingen. Kulturskolen har barn og ungdom som sin målgruppe, og biblioteket har også mange arrangement rettet spesielt mot disse utover vanlige bibliotekbesøk.

Alle underliggende avdelinger på kultur, søker eksterne midler. Det er ikke tallfestet hvor mye dette utgjør, men over tid utgjør dette et vesentlig bidrag til aktivitet eller utstyr. I en innsparingsprosess vil det på et eller annet punkt bli kritisk i forhold til arbeidskapasitet når det meste av budsjettet er knyttet til lønn, og arbeidskraften skal reduseres. Å skrive søknader, koordinere innsats og rapportere tar tid, og det er viktig at det er tilstrekkelig kapasitet igjen for nye prosjekt i fremtiden. «Prosess 745» har vært bevisstgjørende for alle involverte.

Rådmannens innstilling

1. Foreslåtte innsparingstiltak på kr 650.000 ved virksomhetsområdet kultur gjennomføres i løpet av inneværende år.
2. De resterende kr 95.000 som ikke dekkes innenfor virksomhetsområdet kultur overføres innsparingstiltaket effektivisering av skoler og barnehager.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	2/17	25.01.2017

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Omlegging av tilskuddsordningen for Den kulturelle spaserstokken

Foreliggende dokumenter:

Brev fra Nordland fylkeskommune
Brev fra Salten kultursamarbeid

Sakens bakgrunn

Den kulturelle spaserstokken er en ordning som ble innført i 2007 med formål å gi et bedre og mer omfattende tilbud av kunst og kultur for eldre, og stimulere til økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren. Siden oppstart har ordningen vært i gjennom flere omorganiseringer knyttet til hvor ansvaret har vært plassert og til finansieringen. Fra 2015 fikk fylkeskommunene midler til ordningen som en del av rammetilskuddet.

Nordland fylkeskommune varslet i vår om at det ville bli endringer i måten tilskuddet skulle fordeles, og i november kom melding om hvordan dette skal gjøres fra og med 2017:

Fylkestinget har satt av kr 2.110. 000 til fordeling i 2016. Midlene fordeles på følgende måte:

- Alle kommuner mottar et grunnbeløp på kr 15.000
- 75 % av resterende beløp fordeles kommunene basert på eldre over 67 år i kommunen.
- Resterende, kr 362.500 vil bli søknadsbasert. I motsetning til tidligere ordning, vil alle kunne søke, ikke bare kommunene.

Med bakgrunn i Statistisk sentralbyrås oversikt over personer over 67 år i hele Nordland gis 27 kr pr innbygger over 67 i kommunen. Saltdal har ut fra dette mottatt et utbetalingsbrev der kommunen tildeles 38.000 kr.

Det vil fortsatt være krav om at midlene hovedsakelig skal benyttes til profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet, etter modell fra Den kulturelle skolesekken, gjerne i samarbeid med kunst- og kulturinstitusjoner, kunstnere og andre kulturaktører på lokalt eller regionalt nivå.

Tilskuddet skal ikke komme til erstatning for kommunale tilskudd til eksisterende eller planlagte satsinger eller tiltak som allerede er sikret finansiering.

Vurdering

Saltdal kommune har i årenes løp jobbet med den kulturelle spaserstokken på ulike måter, men har hele tiden vært en del av Salten kultursamarbeid som har søkt midler og produsert turneer på vegne av alle kommunene i Salten med unntak av Bodø. Da omlegging av ordningen ble varslet i vår ble dette diskutert på netteverksamlingen, og signalene var at det fortsatt er ønske om at kultursamarbeidet skal fortsette å produsere- og organisere fellesturneer og ta seg av rapporteringen. For at Salten kultursamarbeid skal kunne fortsette å gjøre denne jobben på vegne av kommunene må pengene som de nå er mottatt overføres til kultursamarbeidet. Dersom alle kommunene utenom Bodø gjør dette vil kultursamarbeidet ha 272.562 kr til å lage nye kulturproduksjoner for. De siste årene har Salten kultursamarbeid på vegne av de 8 kommunene fått tilskudd på :

2015 (for bruk i 2016)	300.000
2014 (for 2015)	255.000
2013(for 2014)	319.000

For de 38.000 kr som Saltdal har mottatt kan det selvfølgelig lages mange gode opplevelser for de eldre, men nivået og mangfoldet i produksjonene som sendes på veien av kultursamarbeidet har vært veldig bra og dette vil være vanskelig å oppnå alene.

Lokalt har samarbeidet mellom helse – og kultur fungert godt rundt arrangementene som har kommet hit, og man har også klart å trekke inn det frivillige. Arena for konserter, forestillinger og annen aktivitet har variert fra produksjon til produksjon ut fra innhold, men det er i hovedsak Rognan samfunnshus og Saltdal sykehjem som har blitt benyttet.

Enkelte år har det vært laget flere arrangement enn de som tilbys gjennom Salten kultursamarbeid.

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	3/17	25.01.2017

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Barnefattigdomsmidler 2017 - Prioritering av søknader

Foreliggende dokumenter:

- Regelverk for nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom

Sakens bakgrunn

Barne-, ungdoms- og familedirektoratet (Bufdir) forvalter Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom. I 2017 er det satt av 178,4 mill.kr. i statsbudsjettet til tiltaket.

Tilskuddsordningen er et av tiltakene i Barn som lever i fattigdom, regjeringens strategi (2015-2017), som skal bidra til å nå regjeringens mål, om at alle barn, uavhengig av foreldrenes økonomi, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Formålet med tilskuddsordningen er å motvirke eller dempe konsekvensene av fattigdom blant barn og ungdom. Tilskuddsordningen skal være et virkemiddel for å bedre mulighetene for at flere barn og ungdom skal få delta på viktige sosiale arenaer, som ferie- og fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes inntekt og sosiale situasjon. Det settes krav om at tiltakene som igangsettes skal, så langt det er mulig, ha lave eller ingen kostnader for deltakerne.

Målgruppen i tilskuddsordningen er barn og unge berørt av fattigdomsproblemer. Sammen med de berørte inngår deres familier i målgruppen når tiltaket retter seg mot kultur-, fritids-, og ferieaktiviteter.

I 2017 prioriterer Bufdir følgende:

- Søknader fra kommuner og bydeler med store levekårsproblemer.
- Tiltak som skjer i samarbeid mellom frivillig sektor og forebyggende tjenester.
- Tiltak som fremmer integrering av barn og ungdom med innvandrerbakgrunn.
- Tiltak som retter seg mot barn og ungdom som vokser opp med foreldre med rusproblemer/ psykiske vansker.

Kommunene som søker, forplikter seg til å foreta en politisk og administrativ vurdering og prioritering av alle innkomne søknader, i henhold til regelverket for tilskuddsordningen. Frist for å sende inn prioritering av søknader til Bufdir er 20. februar.

I regelverket for tilskuddsordningen står også følgende:

«Prioriteringene bør gis på grunnlag av konkrete målsettinger for barne- og ungdomsarbeidet i kommunen eller bydelen, og på bakgrunn av lokale levekårsutfordringer for barn og ungdom. Det anbefales at tiltakene som gis prioritet inngår i en helhetlig og samordnet barne- og ungdomspolitik og i kommunens og bydelens planarbeid. Det skal legges til rette for at barn og ungdom kan delta og ha innflytelse i prioritering, planlegging og gjennomføring av tiltaket, der det er naturlig.»

I tillegg forplikter kommunen seg til å ha en knutepunktfunksjon. Denne funksjonen skal prioritere oppsøkende arbeid mot familier som ellers er vanskelige og nå. Knutepunktfunksjonen skal også sørge for at kommunen har god oversikt over alle relevante tiltak, både i kommunal og frivillig regi. På den måten kan det etableres et bindeledd mellom de familiene som behøver hjelp, og tiltakene som finnes i kommunen.

Saltdal kommune har tidligere søkt på midler gjennom tilskuddsordningen i 2014 og 2015, og har begge årene fått midler til utstyrssentral og ferieklubb.

I 2014 fikk Saltdal kommune kr 200 000 til oppstart av en utstyrssentral. Kommunen kjøpte inn sports- og friluftsutstyr, og opprettet Saltdal Utstyrssentral i februar 2015. I 2015 søkte Saltdal kommune om midler til utstyrssentralen igjen, og fikk også dette året kr 200 000 fra tilskuddsordningen.

Ferieklubben fikk tildelt kr 100 000 i 2014 og kr 140 000 i 2015.

I 2017 har Saltdal kommune sendt inn 3 søknader til Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom:

Tiltak:	Søknadssum:
Ferieopplevelser for barn og unge i alderen 10- 18 år	Kr 150 000
Fritidskontakter og utstyrsbank for flyktningfamilier	Kr 100 000
Utstyrsbank (Saltdal Utstyrssentral)	Kr 100 000

Offentlige instanser som søker om støtte gjennom tilskuddsordningen, forplikter seg til å stille med 20 % i egenfinansiering. Egenfinansieringen kan f.eks. bestå av dekking av kostnader til lønn for en som skal jobbe med tiltaket eller utgifter til strøm eller husleie.

Ferieopplevelser for barn og unge i alderen 10- 18 år (Ferieklubben)

Ferieklubben har vært arrangert i mange år i kommunen, men det er ikke avsatt egne midler i kommunens budsjett til finansiering av tiltaket. Derfor er Ferieklubben avhengig av ekstern støtte for å kunne drives hver sommer. I Saltdal kommune arrangeres Ferieklubben rett etter skoleslutt hver sommer, vanligvis i 2-3 uker, og aktivitetene er f.eks. paintball, fisketurer, tur til badeland i Bodø og friluftsskole. Tiltaket er svært populært, og det deltar 200- 250 barn og unge i alderen 10- 18 år hver sommer. Tiltaket er i utgangspunktet åpent for alle barn og unge i aldersgruppen, men helsestasjonen, barnevernet og flyktningtjenesten har muligheter til og forhåndspåmeldte deltakere som har spesielt stort behov for å delta på grunn av enten familiens økonomi eller sosiale situasjon.

Saltdal kommune har søkt om kr 150 000 til Ferieklubben i 2017, og har i søknaden budsjettet med at kommunens egenandel i tiltaket er at en ansatt bruker arbeidstid for å gjennomføre

tiltaket, slik det har vært gjort tidligere år. I tillegg har kommunen søkt om kr 30 000 av Friluftsrådernes Landsforbund til arrangering av Friluftsskole, som en del av Ferieklubben.

Fritidskontakter og utstyrsbank for flyktningfamilier

Dette tiltaket er nytt, og Saltdal kommune søker om midler til det for første gang i 2017. Offentlige tilbud i kommunen legger godt til rette for integrering av innvandrerfamilier, men det er viktig at barna også har et tilbud på fritiden hvor de kan snakke norsk og treffe andre jevnaldrende barn. Saltdal kommune har en høy andel barn i innvandrerhusholdninger med lavinntekt i forhold til sammenlignbare kommuner og landet for øvrig (jfr. Bufdirs statistikk og analyse), og disse barna er i risiko for å bli holdt utenfor ordinære fritidsaktiviteter på grunn av familiens økonomi og at de har en annen kulturbakgrunn.

Fritidskontaktene for flyktningfamilier skal følge opp barnefamilier med tanke på fritidsaktiviteter og arrangementer, og bistå foreldrene med hva slags utstyr barna trenger for å delta, informasjon om treninger, dagnader, kamper osv. Det er også tenkt at fritidskontaktene skal kunne være med og utvikle ordninger som avhjelper familier med dårlig økonomi, slik at medlemsavgifter, utstyrskrav, turneringer osv., ikke blir avgjørende for om disse barna skal kunne delta i lag og foreninger.

I tillegg planlegges det at det skal opprettes en «utstyrsbank» i samarbeid med Saltdal Utstyrssentral, hvor det kjøpes inn fotballsko, fotballer, håndballer, treningsklær, skiklær etc. som lånes ut til barn og unge som er innenfor målgruppen og som er berørt av fattigdomsproblematikk. Utstyret skal lånes ut gratis, under forutsetning at det leveres tilbake når sesongen er ferdig eller det trenges nye størrelser.

Utstyrsbank (Saltdal Utstyrssentral)

Saltdal kommune har søkt om kr 100 000 til supplering av utstyr til Saltdal Utstyrssentral. Det er behov for innkjøp av en del ski- og slalåmutstyr, sykler og hjelmer som passer barneskole- og ungdomsskolealder. Når det er skoleturer/ klasseturer er det svært stor pågang på utstyrssentralen, og det er for tiden ikke nok av dette utstyret til å dekke etterspørselen.

Vurdering

Skoler, barnehager, helsestasjon, barnevern og flyktningtjenesten er bedt om å komme med sine ønsker til prioriteringer. Det er ulike prioriteringer hos de ulike tjenestene, både på grunn av ulik alder på deres målgruppe, og på grunn av at de har ulike vinkler på problematikken rundt barnefattigdom. Ved gjennomgang av ønsker for prioriteringer fra viser det seg at ferieklubben er i snitt høyest prioritert, med fritidskontakter og utstyrsbank som nummer to, og utstyrssentralen som nummer 3. Likevel er det svært jevnt mellom prioriteringene av søknadene, og dette understreker at alle 3 tiltakene er viktige for Saltdal Kommune.

Saltdal Ungdomsråd har også kommet med en uttalelse på ønsket prioritering. Dette i henhold til regelverket for tilskuddsordningen om at barn og unge skal kunne delta og ha innflytelse i prioriteringer. Ungdomsrådet prioriterer ferieklubb som nr. 1, fritidskontakter/ utstyrsbank som nr. 2 og utstyrssentralen som nr. 3.

Skoler, barnehage og hjelpetjenesters prioritering, og ungdomsrådets ønske om prioritering sammenfaller dermed.

Saken er oversendt Folkehelse og Idrettsråd for uttalelse.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune prioriterer søknadene til Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom som følger:

1. Ferieopplevelser for barn og unge i alderen 10- 18 år
2. Fritidskontakter og utstyrsbank for flyktningefamilier
3. Utstyrsbank

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	4/17	25.01.2017
Kommunestyre		

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Utarbeidelse av kulturminneplan for Saltdal kommune

Foreliggende dokumenter:

- Vedtatt kommunal planstrategi for Saltdal kommune 2016-2019
- Forstudie kulturminneplan Saltdal kommune

Sakens bakgrunn

Utarbeidelse av kulturminneplan for Saltdal kommune er forankret i vedtatt kommunal planstrategi for Saltdal kommune 2016-2019. Riksantikvaren har ved flere anledninger invitert fylkeskommunene og kommunene til samarbeid om styrking av arbeidet med kulturminner i kommunene hvor det oppfordres til å søke midler til dette arbeidet. Riksantikvaren har, etter søknad fra Saltdal kommune, innvilget til sammen 300.000 kr til utarbeidelse av kulturminneplan for kulturminner i Saltdal kommune. Så langt er det benyttet 36.000 kr til en forstudie til kulturminneplan

Vurdering

Generelt om arbeidet med kulturminneplan

Det er Riksantikvaren som har igangsatt prosjektet «Kulturminner i kommunene». Målsettingen er å styrke kompetansen i kommunen, og få bedre oversikt over verneverdige kulturminner. Kommunene er viktige som forvaltere av kulturminner og kulturmiljø. For å være best mulig rustet til forvaltningsoppgavene er en kulturminneplan et godt verktøy. En kulturminneplan er kommunens oversikt over viktige kulturminner og kulturmiljø, og den inneholder en plan for forvaltning. Den kan gi grunnlag for å skaffe statlig finansiering, til å sikre verdier, til å øke kjennskapen til Saltdals historie og bidra til verdiskaping.

Det er utarbeidet en forstudie som et grunnlag for arbeidet med kulturminneplan i Saltdal. Hensikten har vært å kartlegge hva som er gjort fra før, hva som finnes av oversikter, identifisere og foreslå prioriterte områder for det kommende planarbeidet. Kulturminner er alle fysiske spor etter menneskelig virksomhet, og som det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Kulturminner kan eksempelvis være sommerfjøs, bolighus, fjøs, naust, industribygg, båter, veger og bruer. Det er hele kulturlandskap, enkeltmiljøer og enkeltbygninger.

Kulturminneverdier er verdier som vi selv velger å tillegge kulturminner. Ulike kulturminneverdier kan være motstridende, og måten vi vektet verdiene endrer seg gjerne over tid. Fra den spede begynnelsen på 1800-tallet var det fokus på arkitekturhistoriske monumenter som stavkirkene og objekt knyttet til embetsmannskulturen (bonde- og bykulturen). Etter hvert er det fokusert på mer representativ dokumentasjon av vår felles bygdehistorie. Verdier knyttet til immaterielt kulturvern og handlingsbåren kunnskap har også vært i fokus de seinere årene.

De aller fleste kulturminner er verneverdige, ikke fredet, og har en regional eller lokal verdi. Og dette er det kommunens ansvar å ivareta, i motsetning til nasjonale verdier som er Riksantikvarens ansvar. Dette kommunale ansvaret følger av plan- og bygningsloven, og det gjelder planer, byggesaker og forvaltning. Det følger dels også av andre lover, som kulturminneloven, og det følger av forvaltningens generelle forpliktelser til å nå miljømålene Stortinget har fastsatt.

Kommunene definerer selv hvilke kulturminner som har kulturminneverdi og som skal inngå i kulturminneplanen. Gjennom arbeidet med å lage en kulturminneplan får kommunen satt temaet på den politiske dagsorden og aktualisert kulturarvens rolle i samfunnsutviklingen. En kulturminneplan gir kommunen kunnskap om lokalhistorien og prioriterer kulturminnene som en vil ta vare på for framtida.

Det er en nasjonal målsetting å redusere tapet av verneverdige kulturminner, jf. Nasjonalt miljømål 2.1. For å nå dette målet, må en ha oversikt over kulturminnene. I St. meld. 35 (2012-2013) *Framtid med fotfeste* legges det vekt på styrking av den kommunale kompetansen på kulturminnefeltet, og at kommunene skaffer seg oversikt over verneverdige kulturminner. I Saltdal er det bare en enkelt fredet bygning i privat eie. Det er noen få statlige eide kulturminner som er fredet. Det foreligger imidlertid ingen samlet oversikt over hva som kan tenkes å ha verdi som kulturminner.

Formålet med å utvikle lokale kulturminneplaner er:

- skaffe oversikt over hva som finnes av kulturminner
- redusere tapet av bevaringsverdige kulturminner
- prioritere et utvalg kulturminner for bevaring
- utvikle kompetanse og bedre forvaltning i kommunen

Utforming og metode

Kulturminneplanen skal behandles som en temaplan og er dermed ikke juridisk forankret etter Plan- og bygningsloven (pbl). Dette stiller krav til medvirkning og forankring på andre måter enn gjennom sakbehandlingsreglene i pbl.

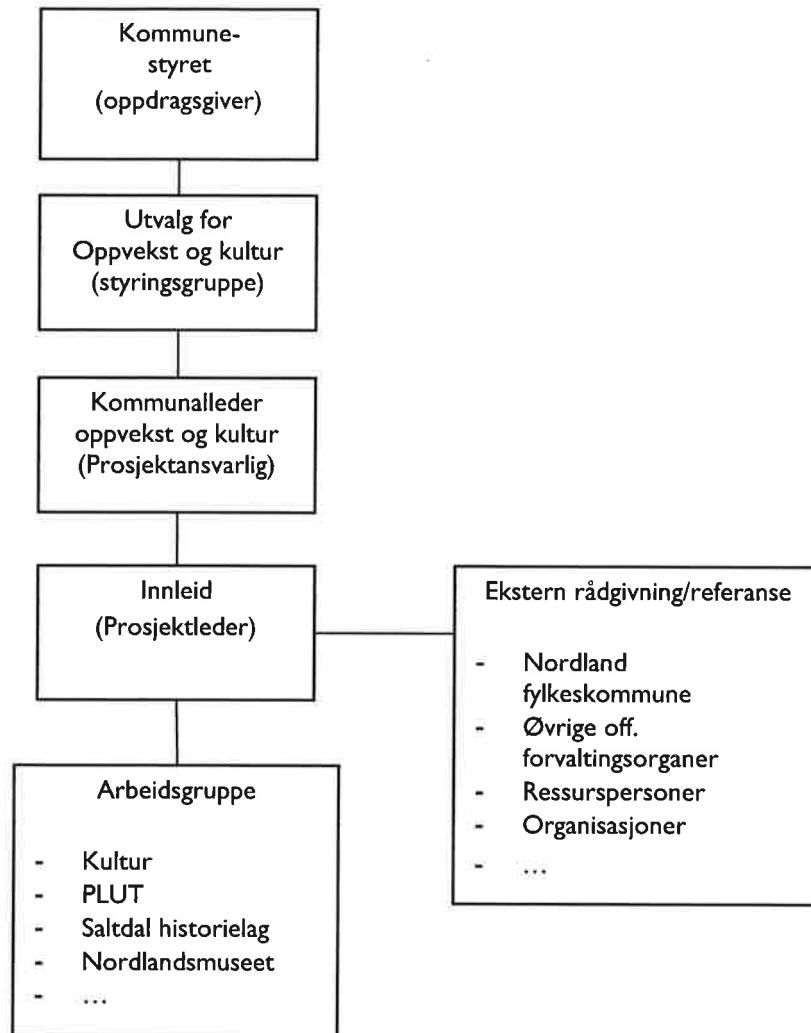
I planen ønsker en å belyse:

- Hvilke kulturminne som skal dokumenteres/registreres for ettertida før de går tapt
- Hvilke kulturminne som skal tas vare på
- Hvilke tiltak som må iverksettes for å ta vare på kulturminnene
- Hvilke typer kulturmiljø det ønskes å fokusere på

Planoppsett

- Beskrivelse av og kart over de viktigste kulturminnene i kommunen
- Forslag til forvaltning og skjøtsel av disse kulturminnene
- Plan for hvordan hensynet til kulturminnene skal integreres i øvrig kommunal planlegging og virksomhet
- Handlingsdel

Organisering av arbeidet

Rollebeskrivelse

Prosjektleder må innleies, og denne vil ha en koordinerende rolle. Etter behov må prosjektleder også kunne delta aktivt i deler av registreringsarbeidet. Feltarbeid og registreringsarbeid for øvrig vil søkes å bli utført i en kombinasjon mellom frivillige og noe innleid arbeidskraft. 10 % egeninnsats vil være kommunalt ansatte som tar del i arbeidet. Sammen med de lokale aktører vil prosjektleder, kommunalt ansatte også representere lokalkunnskap, kommunale ønsker og prioriteringer. I tillegg vil Nordland fylkeskommune bidra med kompetanse og rådgivning etter behov.

Medvirkning i prosessen

Medvirkning er en viktig del i arbeidet med temaplanen. Det er viktig at lag, foreninger og privatpersoner kommer med innspill til arbeidet med planen og til hva selve planen bør inneholde. Medvirkning innbefatter også at ungdomsråd og eldreråd gis mulighet til å uttale seg underveis og før kulturminneplanen legges frem til politisk vedtak.

Det vil også legges opp til en høring av utkast til temaplan. Gjennom høring av temaplanen vil det kunne gis formell tilbakemelding på innholdet i planen.

Fremdriftsplan (tentativ)

	2017												2018		
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Jan	→	Jul
Oppstart	M1	M2			M3										
Gjennomføring									M4	M5	M6				
Avslutning															MX

Milepæler:

M1: Vedtak om oppstart

M2: Utarbeide mandat og engasjere prosjektleder

M3: Orientering for Utvalg for oppvekst og kultur

M4: Medvirkning og involvering

M5: Orientering for Utvalg for oppvekst og kultur

M6: Høring

...

MX: vedtak av kulturminneplan

Stadium	
Planlegging	
Gjennomføring	
Avsluttet	

Videre oppfølging

Ved ferdigstilling og vedtak av kulturminneplan, vil det være nødvendig med oppfølging av handlingsdelen. Planen skal være en aktiv plan som blant annet skal utvikle kompetanse og bedre forvaltning i kommunen. Ansvar for oppfølging vil naturlig kunne legges til virksomhetsområdet kultur og kulturkonsulenten.

Rådmannens innstilling

- Utvalg for oppvekst og kultur vedtar utarbeidelse av kulturminneplan for Saltdal kommune innen rammene av tildelte prosjektmidler og egeninnsats
- Kulturminneplanen vedtas innen utgangen av juni 2018
- Utvalg for oppvekst og kultur følger opp det videre arbeidet

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	5/17	25.01.2017

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Oppfølging av vedtak bosetting 2017

Foreliggende dokumenter:

- Vedtak kommunestyret sak 128/16 Bosetting av flyktninger 2017

Bakgrunn

I forbindelse med behandling av sak om bosetting av flyktninger 2017 ble det fattet følgende vedtak i kommunestyret:

Med bakgrunn i anmodning fra IMDI vedtar Saltdal kommune å bosette 20 flyktninger i 2017.

Økte integreringstilskudd skal brukes til økte ressurser for personell til sak:sbehandling, tilpassede undervisningslokaler og en god aktivisering av mottatte flyktninger.

Utvalg for oppvekst og kultur følger opp saken.

Vurdering

Med bakgrunn i vedtaket foreligger det nå en orientingssak til Utvalg for oppvekst og kultur. I saksforberedelsene er det innhentet redegjørelse fra barnehagene, skolene, kultur og flykntningtjenesten. I tillegg er saken oversendt Ungdomsråd og Idrettsråd til orientering og eventuelt uttalelse. Eldrerådet har ikke møte i forkant av behandlingen av saken i Utvalg for oppvekst og kultur

Barnehagene:

Det er Rognan barnehage som stort sett tar imot alle barna fra bosatte flyktningfamilier (siden 2006). Til dette mottar barnehagen ekstra budsjettmidler fra flyktningkontoret kr 150.000. Det er også en tilskuddsordning fra Utdanningsdirektoratet til tilrettelegging (ca 3000 pr barn pr år). Rognan barnehage har pr dato en stilling på 20 % barnehagelærer for flyktninger (kan økes opp til 35-40 %) som er oppretta finansiert av disse midlene. Stillingen brukes til oppfølging av barna i opplæring i norsk, og til samarbeid med familiene deres (kulturarbeid)

Hvert år lages en kulturkalender som markerer alle barnas opprinnelige språk, kultur og tradisjoner gjennom pedagogiske opplegg. Ressursene brukes også til morsmålsassistent i oppstartsperioder for barn over 3 år, og til tolking til foreldre som ikke kan engelsk eller norsk

Barnehagen opplever at de har opparbeidet seg en god kompetanse for å kunne håndtere problemstillingene knyttet til opplæring og integrering av flyktningbarn og familiene deres. Dette bekreftes gjennom det samarbeidet de har med Nord Universitetet. Barnehagen tar imot besøk av studenter enten for forelesninger, eller omvisning og beskrivelse av det som gjøres, eller de blir engasjert til å holde forelesninger i Bodø.

I tillegg har barnehagen vært rundt i Nordland fylke og forelest til enkeltbarnehager, eller til alle ansatte i barnehagene i enkelte kommuner om temaet «Mangfold i barnehagen». Det er prioritert at alle ansatte har vært med i denne prosessen, særlig med tanke på jobbrotasjoner. Det er innredet et kontor som arbeidsplass for barnehagelærer for flyktninger og de har etablert og utstyrt eget språkrum i til oppfølging av barn som trenger ekstra språktrening. Det er god tilgang til materiell som er beregnet på arbeid med «Mangfold i barnehagen». Det er et utstrakt samarbeid med flyktning-helsesøster og flyktningkontor i håndtering av problemstillinger knyttet til dette temaet. Barnehagen har utdannet 2 ICDP-veiledere (International Child Development Program). Det er også ønsket om utvidet opplæring i forhold til flyktningfamilier.

I hovedsak opplever barnehagene at det gis et godt tilbud til flyktningbarn og familiene deres. Når det gjelder kapasitet vil det kunne variere en del, avhengig av antall barn med flyktningbakgrunn, hvilke problemstillinger som følger med disse barna og familiene deres, og barnehagelærere og morsmålsassistenter/tolker som er disponible.

Skoletilbud:

Ved Røklund skole har elevene klassetilhørighet. Det gis tilbud om lærerplanen i særskilt norsk til de som når nivå 3, slik at de kan gå over til læreplanen i norsk. Dette gjøres det enkeltvedtak på. Elevene går da ut av klassen sin og mottar undervisningen, ofte 6 -45min/uka i lita gruppe. Det har ikke kunnet gis morsmålsundervisning til nå. Tospråklig fagopplæring har man i noen få tilfeller «fått til» ved hjelp av språkpraksisplasser.

Når det gjelder skolelokaler har de elevene som har særskilt norsk har et eget klasserom tilrettelagt for opplæringen. Dette er ikke stort, og det er ikke kapasitet til flere i rommet og vanskelig å finne alternative rom.

Lærerne som underviser har 30 og 60 studiepoeng i norsk. Kartleggingsarbeidet er viktig og det kunne nok vært satt i et bedre system med gjennomføring ved hver semesterslutt. Det arbeides for å få til det.

På Rognan barneskole har de inneværende skoleår to «innskolingsgrupper» som til sammen gir et opplæringstilbud til antall elever. Gruppene er inndelt etter alder, men mest etter nivå. Inndelingen er gjort for at vi skal kunne gi et best mulig tilpasset opplæringstilbud til elevene og samtidig ha fokus på sosial tilhørighet. Elevene som får særskilt norskopplæring i «innskolingsgruppene» har dette tilbudet først på dagen, fra kl. 08.30 – 11.00. Deretter er elevene i sine respektive klasser resten av dagen. Ressursmessig har man vært avhengig av økonomisk støtte fra flyktningkontoret for å få til dette tilbudet.

Skolen sliter generelt med for få grupperom. Dette betyr bl.a. at en av innskolingsgruppene må bruke kantina i idrettshallen som undervisningsrom. Kantina er ikke godt egnet til undervisning, da gruppa kan oppleve forstyrrelser bla. i form av klasser som har kroppsøving ute i hallen, med det støy- og aktivitetsnivå det medfører. I tillegg er kantina opptatt hver torsdag når Fysak har

åpen hall for eldre. Den andre innskolingsgruppa bruker et gammelt datarom, uten vindu og luftemuligheter, som klasserom. Det gir dårlig inneklime når 5-6 elever, samt lærer er i rommet.

Rognan barneskole har ingen lærere med formalkompetanse i form av migrasjonspedagogikk. De har imidlertid mange dyktige pedagoger og fagarbeidere, og har etter hvert opparbeidet seg noe erfaring med arbeid med minoritetsspråklige. Skolen har heller ingen språkassistenter eller ansatte med andre morsmål. Kapasitetsmessig varierer situasjonen fra skoleår til skoleår. De siste to årene har det vært en økning i bosatte flyktninger som skolen skal gi et opplæringstilbud. For å få til et godt tilbud for disse har Rognan barneskole som nevnt vært avhengig av økonomisk støtte fra flyktningkontoret. De har da måttet hente inn eksterne lærer-/fagarbeiderkrefter for å dekke behovet. Under disse forutsetningene oppleves kvaliteten på opplæringstilbudet som god. Elevene har blitt kartlagt og det er laget individuelle opplæringsplaner det skal arbeides etter. Tilbakemeldingene fra både elever og foresatte har også vært gode.

Rognan ungdomsskole tilbyr 5 timer NOA (norsk andrespråk) pr uke. Det har over flere år vært og er et samarbeid med Rognan barneskole. Skolen har hatt og får elever som nyter godt av tilbudet RBSK har før lunsj som er en type innføring i det grunnleggende i det norske språket. Når det gjelder skolelokaler har de et ganske stort grupperom som NOA-timene blir gjennomført i. Det er ingen ansatte med migrasjonspedagogikk.

Kulturskolen har flere elever som er bosatte flyktninger og beboere på Rognan mottak. Kulturskolen har et godt samarbeid med både mottak og flyktningkontoret, som på en god måte hjelper til med å gi info om undervisningstilbud til aktuelle søkere og hjelp til å søke. Info som går hjem til disse elevene sendes som kopi til mottaket og flyktningkontoret. For noen av elevene er det flyktningkontoret som betaler skolepengene. Det er usikkert hvordan mottaket ordener dette nå, men tidligere betalte mottaket for en plass pr. barn, og dersom noen ønsket å delta på flere tilbud måtte de betale nr. 2 og 3 selv.

Aktivitetstilbud:

Kulturkontoret har søkt om et tiltak gjennom Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom for 2017 som går på å tilrettelegge for at barn og unge fra innvandrerfamilier skal kunne delta i fritidsaktiviteter. Søknaden er i henhold til «Fritidserklæringen».

Tiltaket har vært etterspurt av flyktningtjenesten og helsestasjonen, og har vært tatt opp i TIF (Tidlig Innsats og forebygging). Kommunen har ikke hatt mulighet til å prøve ut dette tiltaket tidligere pga manglende økonomi, men hvis det mottas tilskudd gjennom denne tilskuddsordningen, kan en prøve ut tiltaket og se på hensiktsmessige måter å gjøre dette på. Tiltaket er et samarbeidstiltak mellom kultur og flyktningtjenesten.

Ferieklubben tilrettelegges også for flyktningbarn, og flyktningkontoret bruker å være behjelpelige med forhåndspåmelding til Ferieklubben for «sine» barn.

I tillegg har RIL håndball, FKSK og IL Vinger en del barn med flyktningebakgrunn som medlemmer. Hvis Saltdal kommune får midler til å ha fritidskontakter (i henhold til søknad til Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom), vil det kunne gi positiv effekt på flyktningbarns muligheter til å delta i lag og foreninger.

Biblioteket har ca 20 000 besøkende i året, av disse er ca 4 600 fremmedspråklige (jfr. besøksstatistikk). Biblioteket er «terskelløs», og sannsynligvis det eneste gratistilbudet vi kan tilby våre fremmedspråklige (det skilles ikke om de fremmedspråklige er bosatte, asylsøkere, eller arbeidsinnvandrere). I samarbeid med flyktningtjenesten og frivilligsentralen ble det startet

opp språkkafe høsten 2016. Det ble et populært tilbud som ble besøkt av 200 fremmedspråklige i løpet av høsten. For at dette skulle fungere var man avhengig av frivillige språktrenere og har til nå kommet 25 personer. Språkkafeen fortsetter i 2017.

Biblioteket har til en hver tid inne bokdepot på aktuelle språk. Dette er bøker lånt fra Det flerspråklige bibliotek ved Deichmann. I tillegg kjøpes det inn en del bøker, språkkurs, spill og lærebøker, tidsskrift o.a. til denne målgruppa. Biblioteket har tilbudet Pressreader til alle besøkene. Dette gir tilgang på 6 000 aviser og magasiner på over 100 språk. Biblioteket bistår også nesten daglig noen med dataspørsmål, skanning av id-papirer, og øvrig veiledning.

Frivilligsentralen er også en aktør som bidrar i arbeid rettet mot flyktninger. Frivilligsentralen er en sentral aktør i arbeidet med språkkafe og bistår når Røde Kors Omsorg skal starte Språkkafe i «Øverbygda». Her er ikke oppstartdato satt.

Frivilligsentralen har sammen med Røde kors migrasjon arrangert kurs 10.mai -16, for medlemmene i Røde kors Saltdal. 23 deltok/gjennomførte kurset. Dette har til nå kun resultert i språkkafeen. Det er også holdt foredrag på «fagdag» for ansatte og beboere fra mottak i Saltdal og Fauske på hotellet i november, hvor tema bl.a. var fritidsaktiviteter, deltakelse og DUGNAD. Veldig mange (også ansatte) tror at det er kommunene som tilbyr ulike aktiviteter, med ansatte trenere eller ansatte personer i arrangementskomiteer. Det var en målsetting at innlegget klargjorde ansvarsforholdet.

I samarbeid med kommunen og mottaket på Vensmoen har også sentralen etterlyst aktivitetsvenner/ frivillige turkompiser, spesielt rettet mot unge enslige som ønsker seg ut på tur. I trimkassebrosjyrer hadde de en hel side med forespørsel om frivillige. Dessverre var det ingen meldte seg.

Tidligere da Rognan mottak (Hero) hadde egen avdeling for unge enslige, hadde sentralen «Åpen Hall» 1,5 timer i hallen hver uke, i samarbeid med FYSAK og mottaket. Sentralen driver på et stramt budsjett, og har ikke ressurser til f.eks. transport. Dette var et vellykket arrangement, da timene i hallen passet inn, slik at mottaket selv kunne frakte deltakerne til/fra. Uten transporten ville ikke så mange benyttet seg av tilbudet. Ble lagt ned da avdelingen for unge enslige ble lagt ned på Rognan. Ca. 20 brukere hver uke.

I tillegg til tiltakene over har kommunen en del ordinære aktiviteter som kommunen driver og som er åpent for alle. Det er imidlertid varierende hvor mange flyktninger som deltar:

- Rockebingen – tilbud om øvingslokale/hjelp ved øving
 - Kino – tilbud til alle i kommunen hver 14 dag
 - Junior/ungdomsklubb – Tilbud flere dager i uken med masse aktiviteter
 - Prosjekt Sammen – Tilbud om arbeidstrening i samarbeid med NAV til dem som ikke får seg jobb/dropper ut av skole- her har det vært og er flyktninger som deltar.
- Ut fra de siste krav om deltakelse i jobb for å få stønader fra NAV vil det nok dukke opp flere ut over våren.

Flyktningtjenesten:

Flyktningtjenesten har per i dag tre årsverk fordelt på tre stillinger. Herunder en miljøarbeider, en programrådgiver og en flyktningkonsulent. Det leies også inn vaktmestertjenester i perioder med bosetting. Tjenesten er direkte underlagt kommunalleder for oppvekt og kultur.

Flyktningtjenesten har ansvar for å koordinere bosetting og integrering av flyktninger. Sentrale oppgaver er praktisk bistand i bosettingsprosessen, veiledning og tilrettelegging for at flyktningene skal kunne benytte sine ressurser og bli aktive samfunnsborgere. Herunder ansvar for iverksetting og oppfølging av introduksjonsprogrammet med skole, arbeidspraksis, språkopplæring og fritidstilbud. Tjenesten samarbeider med en rekke aktører, formidler kontakt mellom det offentlige hjelpeapparatet og flyktningene, gir bo-veiledning og praktisk hjelp i hverdagen. I tillegg er det samarbeid med Imdi og UDI.

Flyktningtjenesten oppfordrer flyktningene til å benytte seg av det kulturtilbudet som finnes i Saltdal kommune. Herunder idrett og kulturskole. Tjenesten tilbyr også, i samarbeid med Frivilligsentralen og kulturkontoret språkkafé hver 14 dag. Videre er det opprettet jentegruppe i samarbeid med flyktninghelsesøster. Her møtes flyktningjenter i tenårene og diskuterer ulike temaer. I 2016 er det også arrangert mødre-gruppe i samarbeid med flyktninghelsesøster.

Antall bosettinger

I 2010	bosatte flyktningtjenesten	10 personer, av disse var ingen familiegjenforent
I 2011	bosatte flyktningtjenesten	16 personer, av disse var 2 familiegjenforent
I 2012	bosatte flyktningtjenesten	7 personer, av disse var ingen familiegjenforent
I 2013	bosatte flyktningtjenesten	17 personer, av disse var ingen familiegjenforente
I 2014	bosatte flyktningtjenesten	14 personer, av disse var ingen familiegjenforente
I 2015	bosatte flyktningtjenesten	32 personer, av disse var 10 familiegjenforente
I 2016	bosatte flyktningtjenesten	30 personer, av disse var 1 familiegjenforent

Fortsatt bosatte flyktninger

Av flyktningene som kom i 2010	har 5 flyttet og 5 bor i kommunen
Av flyktningene som kom i 2011	har 3 flyttet og 7 bor i kommunen
Av flyktningene som kom i 2012	har 5 flyttet og 2 bor i kommunen
Av flyktningene som kom i 2013	har ingen flyttet og 17 bor i kommunen
Av flyktningene som kom i 2014	har ingen flyttet og 14 bor i kommunen
Av flyktningene som kom i 2015	har ingen flyttet og 32 bor i kommunen
Av flyktningene som kom i 2016	har ingen flyttet og 30 bor i kommunen

Innenfor 5års perioden er det 93 flyktninger i kommunen. I tillegg bor det en rekke familier i Saltdal som er utenfor 5 års perioden.

Av flyktningene innenfor 5 års perioden som fortsatt bor i Saltdal er 17 personer i jobb. 30 personer er deltagere i introduksjonsprogrammet. 8 er i ulike tiltak. 35 er elever i grunnskolen. To er elever i den videregående skolen. Tre personer er hjemmeværende. 7 barn går i barnehage. To er pensjonister. En er hjemme i svangerskapspermisjon og en er sammen med mor hjemme.

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	6/17	25.01.2017
Kommunestyre		08.02.2017

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Ungdataundersøkelse i Saltdal kommune 2017

Sakens bakgrunn

Kommunene i Norge har hatt tilbud om deltakelse i ungdatabundersøkelsen siden 2012. I Nord – Norge har nesten 90 % av alle kommuner tatt i bruk Ungdata som verktøy. Kompetansesenter rus – region nord kontaktet i desember 2016 kommuner som enda ikke har tatt Ungdata i bruk. Saltdal kommune har ikke benyttet tilbud om deltakelse i ungdatabundersøkelse tidligere og er nå forespurt om deltakelse.

Kommunestyrevedtak i Sak 10/16 Folkehelseinformasjon 2016 sier i enstemmig vedtak følgende «Folkehelseutfordringene tas til orientering. Kommunestyret anbefaler at det blir foretatt en ungdatabundersøkelse i løpet av 2016/2017»

Saltdal videregående skole gjennomførte ungdatabundersøkelse i inneværende år (2016)

Om Ungdata:

Ungdata er et kvalitetssikret system for gjennomføring av lokale spørreskjemaundersøkelser blant elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Ungdata tilbys kommunene gjennom samarbeid mellom forskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus, og Kompetansesenter rus – region nord (KoRus nord)

Formålet med ungdatabundersøkelsen er å fremskaffe kunnskap om ungdommers oppvekstvilkår lokalt, slik at kommunen får et godt grunnlag for kommunalt plan – og utviklingsarbeid knyttet til folkehelse og forebyggende arbeid overfor ungdom. Ungdatabundersøkelsen deles inn i følgende tema: skole, familie, venner, fritid, helse, rus og problematferd. Spørreskjema i ungdatabundersøkelsen inneholder obligatoriske, valgfrie og egenkomponerte spørsmål. Besvarelsen foregår elektronisk på skolene ved at elevene logger seg inn til undersøkelsen via nettside. Undersøkelsen er gratis i bruk

Vurdering

Saltdal kommune inngår kontrakt om ungdatabundersøkelse i 2017 med NOVA og KoRus nord. Korus og NOVA innehar roller og ansvar i henhold til kontrakten - NOVA står her som eier av innsamlede data.

Saltdal kommune står for praktisk gjennomføring, herunder å utnevne koordinator for å lede planlegging og gjennomføring.

Koordinator oppgaver:

- Tilse at kommunens forpliktelser ivaretas.
- Er bindeledd mellom KoRus/ NOVA og skolene.
- Rekruttere, motivere og veilede skolene som deltar i undersøkelsen.
- Ansvar for å påse at elever og foresatte gis informasjon om undersøkelse i forkant av datainnsamling.

Gjennom kontraktsinngåelse starter prosess med avklaring av konkrete spørsmål rundt undersøkelsen, herunder;

- tidsplan
- spørreskjema
- informasjonsbrev
- antall ungdommer
- annet

Kommunen får kort tid etter undersøkelsen er gjennomført, tilsendt standardrapporter ut fra svarfordeling, kjønnsfordeling, fordeling etter klassetrinn og nøkkeltall sammenliknet med nasjonale tall. Gjennomføring er gratis for Saltdal kommune. Den kostnadsfrie standardløsningen omfatter;

- Hjelp til å sette sammen spørreskjema
- Tilgang til den elektroniske undersøkelsen
- Veiledning i hvordan undersøkelsen skal gjennomføres på skolene
- Kvalitetssikring og oppbevaring av data
- Standardrapportering

Tilbudet forutsetter da at spørreskjema er oppbygd av ferdigdefinerte spørsmål i Ungdata.

Ungdataundersøkelsen vil avvikles i løpet av først del av vårhalvåret 2017 for 8 – 10 trinn, og gjeldende for begge ungdomskolene. Tidsrom kan tidligst beregnes fra uke 6 i 2017 og frem mot sommerferien. Det vil være viktig ikke å komme for seint i gang, og KoRus N anbefaler tidlig dialog med skolene. De som går ut av 10. trinn må få mulighet til å se på / drøfte resultater av undersøkelsen før sommerferien. NOVA vil gjøre databehandling umiddelbart etter at undersøkelse er gjennomført, slik at resultater vil foreligge ca. 14 dager etter gjennomføring.

Gjennomføringsfase vil kunne beregnes til 2 uker. Løpet legges i forhold til ressurstilgang og tekniske kapasitet. Etterarbeid og oppfølging av undersøkelsen vil kunne kreve noe tid og ressurser - sees i sammenheng med pågående planarbeid og arbeid med folkehelse.

Undersøkelsen vil gi et viktig bilde av levekår for ungdom i Saltdal kommune. Situasjonsbeskrivelsen implementeres i kommunens folkehelsekartlegging og folkehelseprofil, og kan brukes som kunnskapsgrunnlag i forebyggende arbeid rettet mot barn og unge, tverrfaglige planer og arbeid osv. Det er tatt høyde for bruk av Ungdata i utforming av strategier og målsetninger i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunen kan sammenlikne sine resultater med resultater fra andre undersøkelser og kommuner ut fra rapportering på nøkkeltall på egen nettside www.ungdata.no. Undersøkelsen anbefales gjort hvert 3. år

Kommunallederne i samhandlingsområdene organiserer gjennomføringen av undersøkelsen i henhold til avtale med Korus N og NOVA.

Rådmannens innstilling

Ungdataundersøkelsen gjennomføres i Saltdal kommune i 2017 i henhold til kommunestyrets anbefaling.